

RIZIKOS VALDYMO POLITIKA

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ valdybos 2023-09-25 posėdžio protokolu Nr. VP23-30

AB „Kelių priežiūra“ yra nuolat veiklą tobulinanti, ambicingų tikslų siekianti įmonė. Sujungusi per dešimtmečius sukauptą ekspertinę patirtį ir novatorišką požiūrį, įmonė tapo viena iš didžiausių komandų Lietuvoje, kurioje dirba per 2,2 tūkst. darbuotojų.

Bendrovė yra atsakinga už 21 tūkst. kilometrų valstybinės reikšmės kelių priežiūrą. Žiemą užtikrina, kad keliai būtų pravažiuojami, pavasarį – rudenį gerina kelių kokybę, atnaujindama susidėvėjusias kelių dangas, profiliuodama žvyrkelius, prižiūrėdama pakelės statinius, želdinius ir kt.

Rizikos valdymas yra labai svarbi ir neatskiriama kasdieninio valdymo dalis, kuri padeda užtikrinti AB „Kelių priežiūra“ (toliau – Bendrovė) nepertraukiamą veiklos vykdymą ir strategijos įgyvendinimą.

Rizikos valdymą Bendrovėje reglamentuoja:

- Rizikos valdymo politika (toliau – Politika), tvirtinama valdybos sprendimu. Politika apibrėžia rizikos valdymo tikslus, principus ir atsakomybes.
- Rizikos identifikavimo, vertinimo ir valdymo metodika (toliau – Metodika), tvirtinama valdybos sprendimu. Metodika parengta vadovaujantis geriausiomis pasaulio praktikomis, ISO 31000 ir COSO ERM standartų gairėmis bei yra neatskiriama Politikos dalis.
- Rizikos valdymo tvarkos (toliau – Tvarkos), tvirtinamos Bendrovės generalinio direktoriaus įsakymu. Tvarkos reglamentuoja konkrečios kategorijos rizikos valdytojų atsakomybes, Bendrovės pasirinktų priemonių taikymo sritį ir būdą, siekiant užtikrinti rizikos valdymą.

RIZIKOS VALDYMO TIKSLAI

Pagrindiniai rizikos valdymo tikslai:

- Laiku identifikuoti galimas rizikas, galinčias turėti neigiamos įtakos Bendrovės veiklos vykdymui, finansams, reputacijai ar tikslų pasiekimui.
 - Laiku parengti ir įgyvendinti atsakomasias priemones, kad galimas rizikos poveikis būtų kaip įmanoma mažesnis arba sumažintinas iki Bendrovei priimtino lygio.
 - Pašalinti arba sumažinti rizikos įvykių atsiradimo priežastis ir jų pasireiškimo tikimybę.
 - Padėti priimti valdymo sprendimus.
 - Mažinti Bendrovės veiklos jautrumą bei priklausomybę nuo galimų neigiamų ateities įvykių, kurie nebuvo numatyti ir/arba jiems nebuvo iš anksto pasirengta.
-

RIZIKOS GRUPĖS

Bendrovė nuolat susiduria su rizikomis, kylančiomis iš jos atliekamos veiklos arba aplinkos, kurioje veikia, pokyčių. Reikšmingiausiomis rizikomis, galinčiomis turėti neigiamos įtakos vykdomai veiklai ir Bendrovės vertei, priskiriamos šios rizikos kategorijos:

- **Strateginės rizikos** – tai rizikos, susijusios su veiklos aplinkos esminiais pokyčiais ir Bendrovės gebėjimu pasinaudoti šiais pokyčiais arba pasirengti jiems, norint pasiekti nustatytus tikslus.
- **Finansinės rizikos** – tai rizikos, susijusios su kredito (įskaitant pirkėjų kredito riziką), likvidumo, valiutų kurso, palūkanų normų bei kapitalo pokyčiais.
- **Veiklos rizikos** – tai galimi įvykiai ar aplinkybės, kurie gali turėti poveikį Bendrovės turtui, veiklos tęstinumui, aplinkai, Bendrovės veiklos tikslų įgyvendinimui, pakenkti žmonėms.
- **Atitikties rizikos** – jos suprantamos kaip galimi įvykiai ar aplinkybės dėl kurių Bendrovės veikla gali neatitikti teisės aktų ar geriausios praktikos reikalavimų bei dėl šios priežasties patirti žalą.
- **Aplinkosauginės, socialinės, valdysenos (ESG) rizikos** – tai rizikos, dėl kurių bendrovė gali patirti žalą (finansinę, reputacinę) ir kylančios iš Bendrovės vykdomos veiklos poveikio aplinkai, darbuotojams, bendruomenėms, visuomenei, Bendrovės deklaruojamų vertybių, skaidrumo ir verslo modelio tvarumo.

RIZIKOS VALDYMO PRINCIPAI

Siekiant užtikrinti efektyvų rizikos valdymą, Bendrovėje vadovaujamosi šiais principais:

Principai	Principo reikšmė
Vertės kūrimas ir apsauga	Rizikos valdymo scenarijai ir priemonės parenkamos taip, kad prisidėtų prie Bendrovės tikslų pasiekimo ir veiklos gerinimo.
Integravimas į Bendrovės veiklos procesus	Rizikos valdymas yra kiekvieno darbuotojo atsakomybės dalis ir yra integruotas į visus procesus, nuo kasdieninės veiklos valdymo iki pokyčių valdymo.
Sprendimų priėmimas	Rizikos valdymas yra pagrindas sprendimų priėmimui, leidžiantis įvertinti alternatyvas, išskirti prioritetus ir pasirinkti geriausias veiksmų kryptis
Skaidrumas	Visa informacija, susijusi su rizikos identifikavimu, valdymu, rizikos eliminavimu/minimizavimu teikiama Bendrovės Audito komitetui bei Valdybai nustatytu periodiškumu.
Nuolatinis tobulinimas	Rizikos identifikavimo ir vertinimo procesas yra tobulinamas, įvertinant Bendrovės sukauptas žinias ir įgytą patirtį.

RIZIKOS VALDYMO PROCESAS

AB „Kelių priežiūra“ taiko rizikos valdymo procesą sudarytą iš 5 etapų. Kiekvieno etapo dalyviai, jų atsakomybės ir funkcijos aprašyti „Rizikos identifikavimo, vertinimo ir valdymo metodikoje“.

1 pav. Rizikos valdymo procesas

RIZIKOS VALDYMO PROCESO DALYVIŲ ATSAKOMYBĖS

2 pav. Rizikos valdymo proceso dalyviai

Valdyba atsakinga už:

- Rizikos valdymo politikos, Metodikos, Rizikos registro tvirtinimą bei jų peržiūrą ne rečiau kaip vieną kartą per metus;
- Pasiūlymų teikimą dėl rizikos reitingavimo ir/arba naujų rizikų įtraukimo į Bendrovės Rizikos registrą;
- Kritinių rizikų stebėjimą ne rečiau kaip 2 kartus per metus;
- Kritinių rizikų valdymo planų įgyvendinimo statuso kontrolę ir pasiūlymų dėl valdymo priemonių teikimą;
- Pagrindinių rizikos rodiklių stebėjimą ne rečiau kaip 2 kartus per metus;
- Aptarimų iniciavimą įvykus reikšmingiems pokyčiams Bendrovės išorinėje arba vidinėje aplinkoje, iš kurių kyla rizika.

Audito komitetas atsakingas už:

- Stebėjimą, kaip identifikuojamos, vertinamos ir valdomos rizikos;
- Rizikos valdymo proceso vykdymo stebėjimą;
- Rizikos registro sudarymo proceso priežiūrą, rizikos valdymo priemonių įgyvendinimo būklės ir pagrindinių rizikos rodiklių stebėjimą;
- Pasiūlymų teikimą dėl rizikos identifikavimo, vertinimo ir valdymo proceso tobulinimo, pasiūlymų teikimą dėl Rizikos registre esančių rizikų.

Vidinis rizikos valdymo komitetas atsakingas už:

- Rizikos registre esančių rizikų vertinimo stebėjimą ir pasiūlymų teikimą dėl rizikos reitingo;
- Pasiūlymų teikimą dėl naujų rizikų įtraukimo į Rizikos registrą;
- Rizikos šeimnininko paskyrimą;
- Kritinių rizikų įgyvendinimo planų statuso stebėjimą;
- Pagrindinių rizikos rodiklių stebėjimą;
- Sprendimo priėmimą dėl rizikos tolerancijos;
- Vidutinių ir didelių rizikų stebėjimą nustatytu periodiškumu.

Generalinis direktorius atsakingas už:

- Rizikos identifikavimo, vertinimo ir reitingavimo proceso iniciavimą Bendrovės mastu bei užtikrinimą, jog procesas vyktų sistemingai;
- Rizikos valdymo koordinatoriaus skyrimą;
- Rizikos valdymo politikos, Metodikos, Rizikos registro ir jų keitinių teikimą Valdybai tvirtinti;
- Reikalingų išteklių skyrimą tinkamam rizikos valdymui;
- Vidinio rizikos valdymo komiteto skyrimą;
- Rizikos valdymo plano įgyvendinimo užtikrinimą;
- Rizikos reitingo sumažinimą iki Bendrovės toleruojamos ribos;
- Atsakomybių delegavimą darbuotojams skirtinguose struktūriniuose lygiuose;
- Valdybos įtraukimą tais atvejais, kai rizikos mastai viršija Bendrovės įstatuose numatytas generalinio direktoriaus kompetencijos ribas;

- Pasiūlymų teikimą dėl rizikos valdymo proceso tobulinimo.

Vadovybė (departamento direktoriai ir tiesiogiai Generaliniam direktoriui pavaldūs skyrių vadovai) atsakingi už:

- Rizikos identifikavimo ir vertinimo proceso užtikrinimą savo departamente/skyriuje;
- Rizikos vertinimo peržiūrą, esant poreikiui – tikimybės ir poveikio vertinimo tikslinimą bei vienodo jam pavaldžių struktūrinių padalinių požiūrio užtikrinimą ir sprendimo priėmimą dėl departamento/skyriaus rizikos reitingo.
- Naujų rizikų identifikavimą ir vertinimą, pasiūlymų teikimą dėl esamo rizikos reitingo keitimo;
- Departamento/skyriaus rizikos valdymo plano įgyvendinimą;
- Nustatytų pagrindinių rizikos rodiklių įgyvendinimo stebėjimą;
- Periodinę Rizikos registro stebėseną, siūlymų teikimą keisti, papildyti Rizikos registrą ar rizikos reitingus.

Struktūrinio vieneto vadovas (skyriaus, grupės, regiono, kelių tarnybos vadovas) atsakingas už:

- Rizikos identifikavimą ir pasiūlymo teikimą dėl rizikos įtakos ir tikimybės.
- Užduočių, skirtų rizikai eliminuoti ir/arba jos reitingui sumažinti, vykdymą;
- Užduočių, skirtų rizikai eliminuoti ir/arba jos reitingui sumažinti, delegavimą pavaldiems darbuotojams.

Rizikos šeimininkas atsakingas už:

- Dalyvavimą rizikos valdymo procese: rizikos identifikavimą, vertinimą, rizikos rodiklių nustatymą;
- Priskirtos rizikos valdymą: rizikos valdymo veiksmų plano parengimą, užduočių paskirstymą atsakingiems darbuotojams, nuolatinę plano įgyvendinimo ir plano statuso bei pagrindinių rizikos rodiklių stebėseną;
- Informacijos teikimą Rizikos valdymo koordinatoriui susitartu periodiškumu;
- Rizikos valdymo veiksmų plano įgyvendinimą bei rizikos poveikio sumažinimą iki Bendrovei priimtino lygio.

Rizikos valdymo koordinatorius atsakingas už:

- Rizikos valdymo politikos ir Metodikos atnaujinimą bei teikimą peržiūrai Generaliniam direktoriui, Vadovybei, Audito komitetui, Valdybai;
- Bendrovės Rizikos registro vedimą (savalaikį atnaujinimą, papildymą naujomis rizikomis).
- Rizikos registro teikimą peržiūrai Generaliniam direktoriui, Vadovybei, Vidiniam rizikos valdymo komitetui, Audito komitetui, Valdybai;
- Susirinkimų organizavimą rizikos identifikavimo, vertinimo, reitingavimo ir informacijos atnaujinimo klausimais;
- Kritinių rizikų valdymo planų statuso stebėjimą ir Rizikos šeimininkų kuravimą;

Rizikos valdymo politika

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ valdybos 2023-09-25 posėdžio protokolu Nr. VP23-30

- Informacijos teikimą Generaliniam direktoriui, Vadovybei, Vidiniam rizikos valdymo komitetui, Audito komitetui, Valdybai Rizikos registro, rizikos valdymo plano įgyvendinimo bei pagrindinių rizikos rodiklių pasiekimo klausimais;
- Darbuotojų konsultavimą rizikos valdymo klausimais;
- Rizikos identifikavimo, vertinimo ir valdymo proceso koordinavimą ir tobulinimą.

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Politika tvirtinama ir keičiama Bendrovės valdybos sprendimu.

Politika peržiūrima ne rečiau kaip vieną kartą per metus. Keičiantis Bendrovės strateginėms kryptims, tikslams, rinkos sąlygoms ar kitiems išoriniams/vidiniams veiksniams, kurie įtakoja Bendrovę, Politika gali būti peržiūrima ir atnaujinama pagal poreikį.

Politika yra vieša ir laisvai prieinama visoms suinteresuotoms šalims, skelbiama viešai Bendrovės tinklalapyje www.keliuprieziura.lt

Rizikos valdymo politika

PATVIRTINTA AB „Kelių priežiūra“ valdybos 2023-09-25 posėdžio protokolu Nr. VP23-30

1 PRIEDAS

Rizikos identifikavimo, vertinimo ir valdymo proceso dalyvių atsakomybės

Procesas, dokumentas	Politika, metodika					Rizikos valdymo registras				Rizikos valdymo procesas				
	Inicijuoja rengimą, atnaujinimą	Rengia, atnaujina	Teikia pasiūlymus	Tvirtina	Stebi	Rengia, atnaujina	Teikia pasiūlymus	Tvirtina	Stebi	Identifikuoja	Vertina	Reitinguoja	Rengia, įgyvendina valdymo planą	Nustato, matuoja ir vertina rizikos rodiklius
Valdyba				T				T		K	K	K	K	K
Audito komitetas					S				S	S	S	S	S	S
Vidinis rizikos valdymo komitetas			V/D				V/D			V	V	V	S	D
Generalinis direktorius	V		V/D				V/D			V	V	V	K	D
Vadovybė			V/D				V/D			V	V	V	K	V
Struktūrinio vienetų vadovas							V/D			V	V	V	V	R/V
Rizikos šeiminkas							V/D			V	V	V	R	R/V
Rizikos valdymo koordinatorius		R	V/D			R	V/D			V	V	V	K	K

Trumpinių reikšmės	Trumpinio žymuo
Rengia	R
Derina	D
Tvirtina	T
Vykdo (įgyvendina)	V
Kontroliuoja	K
Stebi	S